

Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ «Павлоградський фаховий коледж
Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ директора

ВСП «Павлоградський фаховий
коледж НТУ «ДП»

19.08.2021 № 130-АГ

ПОЛОЖЕННЯ

про навчально-методичний комплекс
навчальної дисципліни

у Відокремленому структурному підрозділі «Павлоградський фаховий коледж
Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»

УХВАЛЕНО

педагогічною радою

ВСП «Павлоградський фаховий
коледж НТУ «ДП»

06.10.2021 протокол № 2

ЗМІСТ

1.	Загальні положення	3
2.	Структура навчально-методичного комплексу навчальної дисципліни	4
3.	Зміст навчально-методичного комплексу навчальної дисципліни	5
4.	Порядок розробки навчально-методичного комплексу.....	10
5.	Зовнішній контроль змісту та якості навчально-методичного комплексу	11
6.	Авторське право	11
7.	Прикінцеві положення	11

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про навчально-методичний комплекс навчальної дисципліни (далі – Положення) розроблено як складова системи управління якістю освітнього процесу і встановлює єдині вимоги до змісту й оформлення навчально-методичних комплексів навчальних дисциплін, передбачених навчальними планами, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої, фахової передвищої освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Павлоградський фаховий коледж Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (далі – коледж).

1.2. Положення розроблено відповідно до законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти», Положення про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Павлоградський фаховий коледж Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності у Відокремленому структурному підрозділі «Павлоградський фаховий коледж Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» та інших нормативних документів.

1.3. Положення визначає комплексний і системний підхід щодо забезпечення освітнього процесу навчально-методичними, інформаційними, довідниковими, контрольними та іншими матеріалами, спрямованими на підвищення якості підготовки здобувачів вищої, фахової передвищої освіти, а також створення умов для ефективної організації їх самостійної роботи.

1.4. Передбачений Положенням обсяг навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни дозволяє досягти високої якості освітньої діяльності, ефективно організувати самостійну, індивідуальну та навчально-дослідницьку роботу студента й зберегти послідовність у викладанні навчальних дисциплін.

1.5. Вимоги Положення є обов'язковими для всіх викладачів коледжу.

1.6. Розробка навчально-методичного комплексу навчальної дисципліни (далі – НМК) здійснюється згідно з вимогами Положення про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Павлоградський фаховий коледж Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» викладачем (колективом викладачів) циклової комісії, який викладає відповідну дисципліну з метою всебічного забезпечення освітнього процесу відповідно до вимог стандартів освіти.

1.7. НМК є інтелектуальною власністю його автора чи авторського колективу та майновою власністю.

1.8. За якість НМК, його зміст та відповідність стандартам вищої, фахової передвищої освіти персональну відповідальність несе викладач, який викладає відповідну навчальну дисципліну.

1.9. Розподілення функцій з розробки НМК між викладачами циклової комісії здійснюється на засіданні відповідної циклової комісії водночас із

розподілом педагогічного навантаження.

1.10. Розроблений НМК подається голові циклової комісії для розгляду, обговорення і затвердження на засіданні циклової комісії, що відображається в протоколі засідання циклової комісії.

1.11. НМК підлягає обов'язковому перегляду та затвердженню у випадку внесення до нього суттєвих змін (після затвердження нових стандартів вищої, фахової передвищої освіти, нового навчального плану тощо).

1.12. Відповідальність за наявність НМК з усіх дисциплін, закріплених за цикловою комісією, своєчасність та якість підготовки НМК та їх збереження покладається на голову циклової комісії.

1.13. Вимоги даного Положення є єдиними в освітній діяльності коледжу та обов'язковими для всього викладацького складу.

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО КОМПЛЕКСУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. НМК навчальної дисципліни – це сукупність нормативних та навчально-методичних матеріалів у друкованій та електронній формах, необхідних і достатніх для ефективного виконання студентами робочої програми навчальної дисципліни, передбаченої навчальним планом підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста або ступеня фахового молодшого бакалавра за відповідною спеціальністю.

2.2. НМК повинен забезпечити всі основні етапи педагогічного процесу (повідомлення навчальної інформації та її сприйняття, закріплення й удосконалення знань, умінь і навичок, їх застосування й контролю) та основних функцій освітнього процесу (освітньої, інноваційної, виховної та розвиваючої).

2.3. НМК включає обов'язкові компоненти:

2.3.1. Титульна сторінка.

2.3.2. Робоча програма навчальної дисципліни.

2.3.3. Робоча програма навчальної дисципліни.

2.3.4. Критерії оцінювання знань студентів.

2.3.5. Конспекти лекцій.

2.3.6. Методичні матеріали та завдання до лабораторних, практичних, семінарських, індивідуальних занять.

2.3.7. Завдання з методичними рекомендаціями для самостійної роботи студентів.

2.3.8. Навчально-методичні картки занять.

2.3.9. Тематика рефератів.

2.3.10. Засоби діагностики оцінювання рівня знань студентів: комплексна контрольна робота для визначення залишкових знань із дисципліни, перевірочні контрольні роботи з певних тем дисципліни, тести, перелік питань до екзамену, заліку, екзаменаційні білети.

2.3.11. Методичні матеріали з курсового проектування, тематика курсових робіт (проектів), методичні вказівки до їх виконання, завдання для курсових робіт (проектів).

2.3.12. Навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни.

2.3.13. Список базової та допоміжної літератури.

2.3.14. Мультимедійні, відео- та інтерактивні матеріали.

2.3.15. Матеріали нормативного або довідкового характеру.

Наявність цієї документації створює основу для якісної підготовки здобувачів освіти та є базою для оцінки роботи циклової комісії та викладачів.

2.3.16. Відповідальність за наявність НМК дисципліни покладається на голову відповідної циклової комісії, де викладається навчальна дисципліна і зберігається у паперовій та/або електронній формах в цикловій комісії.

2.3.17. При зміні викладачів, які викладають відповідну навчальну дисципліну до завершення циклу навчання, НМК дисципліни передається новопризначеному викладачу для використання у продовженні циклу вивчення навчальної дисципліни.

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО КОМПЛЕКСУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Робоча програма навчальної дисципліни.

Робоча програма навчальної дисципліни є складовою стандарту вищої, фахової передвищої освіти і визначає місце та значення дисципліни, її загальний зміст, вимоги до знань і вмінь.

3.2. Робоча навчальна програма дисципліни.

Робоча навчальна програма дисципліни розробляється викладачем на базі робочої програми навчальної дисципліни з урахуванням фактичної кількості годин за робочим навчальним планом спеціальності. Робоча навчальна програма дисципліни містить виклад конкретного змісту дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення та їх обсяг, визначає форми та засоби поточного й підсумкового контролю, міждисциплінарні зв'язки, перелік базової та допоміжної літератури. Робоча навчальна програма дисципліни складається для навчальної дисципліни загалом, щорічно розглядається на засіданні циклової комісії та затверджується заступником директора з навчальної роботи. У робочу програму навчальної дисципліни можуть вноситися зміни і доповнення, які розглядаються на засіданні циклової комісії.

У робочій навчальній програмі дисципліни передбачена наскрізна нумерація всіх занять. Назви тем занять не повинні дублюватися. За кожною темою та видом заняття надається посилання на літературу.

3.3. Критерії оцінювання знань студентів із навчальної дисципліни.

При оцінюванні навчальних досягнень студентів визначається ступінь відповідності й реального рівня підготовки студента з конкретної дисципліни необхідному нормативному рівню.

З цією метою розробляються критерії оцінювання знань, вмінь і навичок студентів, тобто за яку кількість допущених помилок і недоліків ставиться певна оцінка. Застосування критеріїв і норм оцінок дає можливість

впорядкувати і привести у певну систему рівень вимог, що висувається при вивченні певних навчальних дисциплін.

Методика та алгоритм розробки і встановлення критеріїв і норм оцінювання повинні відображати такі організаційно-методичні комплекси:

розробка і встановлення узагальнених ознак кожної оцінки з дисципліни;
опис, узагальнення і систематизація сукупності типових помилок з дисципліни;

встановлення норм оцінок залежно від кількості й різноманітного поєднання допущених студентами помилок;

розробка методичних вказівок щодо застосування встановлених критеріїв і нормоцінок.

При розробці критеріїв системи оцінювання якості знань студентів необхідно враховувати три основні компоненти:

рівень знань: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння синтезувати знання з певних тем, вміння складати розгорнутий план відповіді, давати точні формулювання, культура відповіді (грамотність, логічність і послідовність викладення матеріалу); рівень умінь, навичок і прийомів виконання практичних завдань;

навички самостійної роботи: навички пошуку необхідної літератури, орієнтація в потоці інформації з обраної спеціальності, навички ведення записів (складання простого і розгорнутого плану, конспекту, реферату, виступу, а також навички науково-пошукової роботи);

вміння застосувати знання на практиці: реалізація на практичних, семінарських заняттях, виконання індивідуальних завдань та під час проходження практики.

Критерії оцінювання знань студентів передбачають вимоги до знань і умінь студентів за 12-бальною (I-II курси) та 4-бальною (III-IV курси) шкалою.

3.4. Конспект лекцій.

Конспекти лекцій розробляються на кожне заняття. Вони містять титульну сторінку із зазначенням установчих даних про зміст, структуру, дидактичні умови проведення занять, а також контрольні питання і безпосередньо зміст лекції відповідно до робочої навчальної програми дисципліни. Зміст лекцій повинен мати завершений цілісний характер, містити сучасні матеріали, новини з галузі знань.

3.5. Методичні матеріали та завдання до лабораторних, практичних, семінарських та індивідуальних занять.

Завдання для занять містять:

назву та номер розділу, теми дисципліни;

номер заняття;

тему заняття;

мету заняття (сформувати вміння і навички);

документальне, наочне і технічне забезпечення;

план заняття (4-6 питань);

питання для актуалізації пізнавальної діяльності студентів;

зміст завдання та методичні рекомендації до нього;

перелік рекомендованих рефератів (для семінарського, індивідуального заняття);

стислий теоретичний коментар до кожної теми, що допомагає студентові ознайомитися з джерелами, які дозволяють вивчити їх глибше (для лабораторного заняття);

зміст завдання та методичні рекомендації до нього (для практичного та лабораторного заняття);

додатки (за необхідності).

3.6. Завдання з методичними рекомендаціями для самостійної роботи.

Завдання з методичними рекомендаціями для самостійної роботи містять: назву та номер розділу, теми навчальної дисципліни, кількість годин; перелік базової та допоміжної літератури;

методичні рекомендації щодо планування й організації часу, необхідного для вивчення навчальної дисципліни;

опис послідовності дій студента при вивченні змісту навчальної дисципліни;

рекомендації щодо використання матеріалів;

рекомендації щодо роботи з літературою;

рекомендації щодо підготовки до поточного, проміжного та підсумкового контролю;

стислий конспект (вказуються моменти, на які потрібно акцентувати увагу).

Питання для самоперевірки студента (можуть бути у вигляді питань, ситуацій, тестів, задач тощо).

3.7. Навчально-методичні картки занять.

З метою чіткої організації освітнього процесу складається навчально-методична картка (план) заняття. У навчально-методичній картці (плані) вказується назва навчальної дисципліни, номер заняття згідно з робочою програмою навчальної дисципліни, тема, вид заняття (лекція), дидактична, розвиваюча, виховна мета, матеріально-технічне забезпечення, міждисциплінарні зв'язки, хід заняття, питання для активізації пізнавальної діяльності студентів тощо.

3.8. Тематика рефератів.

Тематика рефератів повинна відповідати змісту навчальної дисципліни, бути актуальною і передбачати поглиблене вивчення дисципліни, проведення дослідницько-пошукової роботи студентами. Тематика рефератів розглядається та схвалюється на засіданні циклової комісії.

3.9. Засоби діагностики оцінювання рівня знань студентів.

Перевірка та оцінка знань – одна з форм контролю. Показники контролю знань студентів є основою для оцінки результатів навчання, вирішення питання переведення на наступний курс, призначення стипендії, допуску до державної атестації і видачі диплома про освітньо-кваліфікаційний рівень, ступінь. Дані про результати контролю знань студентів є основними показниками, за якими оцінюється робота не тільки студентів і викладачів, а й закладу освіти загалом.

Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, лабораторних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять і система оцінювання рівня знань визначаються відповідною цикловою комісією.

Рубіжний (тематичний, модульний, блоковий) контроль дає можливість перевірити засвоєння отриманих знань через триваліший період і охоплює більш значні за обсягом розділи курсу. Відповідно змінюється методика контролю, від студентів можна вимагати самостійної конструктивної діяльності, а також виявити взаємозв'язки з іншими темами курсу та навчальними дисциплінами. Для проведення рубіжного контролю використовуються тести, перевірочні контрольні роботи.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на відповідному освітньому рівні, ступені або на окремих його завершених етапах.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача освіти.

Викладач може використовувати модульну та інші форми підсумкового контролю після закінчення логічно завершеної частини лекційних, семінарських, лабораторних і практичних занять з певної дисципліни та враховувати їх результати при виставленні підсумкової оцінки.

Формами семестрового підсумкового контролю є семестровий екзамен, диференційований залік та залік.

Загальна кількість питань (завдань) до екзамену з навчальної дисципліни повинна охоплювати матеріал дисципліни і бути пропорційно розподілена між усіма екзаменаційними білетами, що виносяться на екзамен.

Теоретичні питання і практичні завдання, що виносяться на екзамен з дисципліни, видаються студентам на початку її вивчення і повинні бути розкриті, пояснені та виконані під час аудиторних занять чи самостійної роботи. Конкретний зміст екзаменаційних білетів не доводиться до відома студентів.

Матеріали щодо контролю знань студентів зберігаються в електронному вигляді та в паперовій формі. Друкований варіант матеріалів готується цикловою комісією (тести, контрольні завдання тощо) для проведення відповідних контрольних заходів, а також у випадку службової необхідності. Екзаменаційні білети розробляються викладачем, що викладає навчальну дисципліну, і оформлюються в друкованому варіанті в одному примірнику для проведення відповідного контрольного заходу. Білети затверджуються щорічно в складі НМК. Кожен екзаменаційний білет підписується екзаменатором і завідувачем циклової комісії, заступником директора з навчальної роботи.

Атестація здобувачів освіти проводиться як комплексна перевірка знань студентів із дисциплін, передбачених навчальним планом. Кваліфікаційний іспит проводиться за білетами, складеними у повній відповідності до навчальних програм за методикою, визначеною коледжем.

Засоби з контролю якості знань студентів включають в себе:
 комплексні контрольні роботи;
 завдання для тематичного контролю знань;
 тести, тестові завдання;
 питання до заліку;
 питання до екзамену, екзаменаційні білети;
 комплексні завдання для кваліфікаційного іспиту.

Засоби діагностики оцінювання рівня знань студентів розробляються викладачами коледжу з урахуванням освітньо-професійної програми підготовки, робочої програми навчальної дисципліни та розглядаються на засіданні циклової комісії.

Комплексна контрольна робота (далі – ККР) призначена для перевірки рівня залишкових знань з дисципліни; складається викладачем, розглядається на засіданні циклової комісії й затверджується на засіданні методичної ради коледжу.

ККР містить:
 титульну сторінку;
 пояснювальну записку;
 рецензію;
 критерії оцінювання;
 зразок відповіді на один варіант на оцінку "5" (відмінно);
 варіанти контрольної роботи.

Кількість варіантів ККР повинна відповідати кількості студентів у групі. Вона може бути розрахована на дві або одну академічні години (залежно від кількості годин на вивчення дисципліни). ККР містить теоретичні та практичні питання, тести. Теоретичні питання розпочинаються з дієслова ("Охарактеризуйте", "Порівняйте" тощо).

3.10. Методичні матеріали з курсового проектування (тематика курсових робіт (проектів), методичні вказівки до їх виконання, завдання для курсових робіт (проектів).

Матеріали з курсового проектування містять:

тематику курсових робіт (проектів), розглянуту на засіданні циклової комісії й затверджену заступником директора з навчальної роботи;

вихідні дані;

методичні рекомендації до виконання курсової роботи (проекту) (структура роботи, порядок опрацювання теоретичного матеріалу, загальні вимоги до оформлення, стислі й загальні навчально-методичні матеріали за темою роботи із зазначенням рекомендованої літератури, використання якої дає змогу краще вивчити окремі питання, що розглядаються в курсовій роботі (проекті));

порядок виконання розрахункової частини роботи (проекту), графічної частини, методику аналізу отриманих результатів;

порядок оформлення пояснювальної записки, графічної частини, перелік базової та допоміжної літератури);

порядок захисту;

критерії оцінювання курсової роботи (проекту).

3.11. Навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни:

навчальні й навчально-методичні засоби навчання;

матеріали для мультимедійного супроводу;

тренінгові комп'ютерні програми;

комп'ютерні лабораторні практикуми (віртуальні лабораторні роботи);

контрольно-тестові програми;

навчальні відеофільми, аудіозаписи та інші матеріали, призначені для передачі телекомунікаційними каналами зв'язку;

технічні засоби навчання;

програмне забезпечення тощо.

3.12. Список рекомендованої літератури складається з базової та допоміжної літератури. До базової літератури включають нормативні документи, підручники та навчальні посібники (передусім із грифом Міністерства освіти і науки України).

До списку допоміжної літератури включають довідники, періодичні видання, монографії, статті, методичні рекомендації, Інтернет-ресурси тощо.

Рекомендовані для вивчення дисципліни література та інші джерела інформації є доступними здобувачам освіти на безоплатній основі, зокрема: у бібліотеці коледжу; на електронному ресурсі коледжу тощо.

4. ПОРЯДОК РОЗРОБКИ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО КОМПЛЕКСУ

4.1. НМК дисципліни розробляє викладач (колектив викладачів) циклової комісії, який забезпечує викладання навчальної дисципліни відповідно до навчального плану підготовки студентів відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня, ступеня за спеціальністю. При розробці НМК залучають стейкхолдерів (з числа роботодавців, випускників тощо).

4.2. Голова циклової комісії та викладач (колектив викладачів) – розробники НМК – є відповідальними за його якісну підготовку.

4.3. Навчально-методичні матеріали, що включаються в НМК, повинні відповідати сучасному рівню розвитку науки, техніки і технології та передбачати логічно послідовний виклад змісту навчального матеріалу, використання сучасних методів і технічних засобів освітнього процесу, що дозволяють студентам глибоко засвоювати навчальний матеріал і набувати умінь та навичок.

4.4. Розробка НМК здійснюється у такій послідовності:

розробка і затвердження робочої програми навчальної дисципліни;

розробка конспекту лекцій;

розробка завдань для проведення практичних і лабораторних занять та планів семінарських занять;

розробка завдань з методичними рекомендаціями для самостійної роботи;

підготовка рекомендацій до виконання курсових робіт (проектів);

розробка засобів діагностики за всіма видами навчальних робіт з

дисципліни;

оформлення документації НМК;
 апробація матеріалів НМК у освітньому процесі;
 коригування (оновлення) матеріалів НМК.

4.5. Навчально-методичні матеріали дисципліни розробляються відповідно до затвердженої програми навчальної дисципліни.

4.6. НМК повинен бути розглянутий на засідання циклової комісії до початку навчальних занять у коледжі.

4.7. Голова циклової комісії, за якою закріплена навчальна дисципліна: здійснює моніторинг підготовки НМК та його якості;

оцінює якість викладання дисципліни й підготовки НМК шляхом вивчення матеріалів НМК та відвідування занять з даної навчальної дисципліни.

Результати внутрішнього контролю змісту та якості НМК відображаються у протоколах засідання циклової комісії.

4.8. При подальшому викладанні дисципліни автори вносять зміни до НМК з метою поліпшення якості викладання, повного відображення сучасного стану науки та практики.

5. ЗОВНІШНІЙ КОНТРОЛЬ ЗМІСТУ ТА ЯКОСТІ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО КОМПЛЕКСУ

5.1. Зовнішній контроль змісту та якості розробки НМК покладається на циклову комісію і адміністрацію коледжу.

5.2. Об'єктами зовнішнього контролю є:

своєчасність визначення відповідальних за розробку НМК з відповідної навчальної дисципліни;

включення підготовки НМК до індивідуального плану роботи викладача та плану роботи циклової комісії;

своєчасність розгляду і затвердження робочої програми навчальної дисципліни;

своєчасність замовлення базової і допоміжної навчальної, навчально-методичної літератури для бібліотеки коледжу;

готовність НМК до використання в освітньому процесі;

якість розроблених НМК, їх відповідність сучасному рівню розвитку науки, методології й технології здійснення освітнього процесу;

якість підготовки фахівців із використанням відповідного НМК.

5.3. Результати контролю надаються директору коледжу.

6. АВТОРСЬКЕ ПРАВО

6.1. НМК є інтелектуальною власністю викладача (колективу викладачів) та майновою власністю коледжу.

6.2. Інформаційне наповнення НМК та його складових не повинно порушувати авторських прав й інших прав сторонніх осіб.

7. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Дане Положення набуває чинності з моменту його затвердження за засіданні педагогічної ради та вводиться в дію наказом директора коледжу.

7.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться та затверджуються педагогічною радою коледжу в тому ж порядку, що й саме Положення.

Заступник директора з навчальної роботи

В.С. Шаріна

Погоджено:

Заступник директора з виховної роботи

Н.Г. Гаркуша

Методист

О.В. Демченко

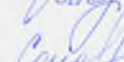
Завідувачі відділень

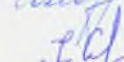
С.В. Молокова

А.М. Нагорна

І.В. Самарченко

Т.В. Сіра

Юрист

О.Е. Михальчук